

Alblasserdam, 7 januari 2021

Betreft Het indienen van een
zienswijze m.b.t. het besluit
om geen m.e.r.-procedure te
starten voor het bestemmings-
plan Oost Kinderdijk 187a.

Aan de Raad van de gemeente
Alblasserdam
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam

Zeer geachte leden van de Raad,

Naar aanleiding van de mededeling in de rubriek "Vergunningen en Bekendmakingen" op de pagina Gemeente Nieuws in de Klaroen van 30 december 2020, merk ik het volgende op.

Onder het kopje "m.e.r.-beoordelingsbesluit" wordt vermeld dat B en W hebben besloten dat geen milieueffectrapportage hoeft te worden opgesteld.

Als motivering wordt gegeven: "Uit de bestemmingsplannen blijkt dat door de voorgestelde activiteit zich geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu voordoen, die het opstellen van een milieueffectrapportage noodzakelijk maken".

Deze conclusie kan geen betrekking hebben op 1 van de 3 ter inzage gelegde bestemmingsplannen te weten, het plan dat wordt aangeduid met Oost Kinderdijk 187a.

Dit betreft de voorgenomen bebouwing op het zogenaamde "kassengebied" pal achter onze appartementen.

Over dit besluit ben ik bijzonder verbaasd.

De reden hiervoor is dat niet minder dan 18 bewoners van onze appartementen aan de Oost Kinderdijk zich al op 27 november 2020 tot het College van B en W hebben gewend teneinde hun grote verontrusting tot uitdrukking te brengen over de vergaande verslechtering van ons woon-
genot als gevolg van VOORZIENBARE MILIEUOVERLAST.

Op 27 november 2020 hebben de bewoners - juist met het oogmerk de bouwplannen straks niet onnodig te vertragen d.m.v. zienswijzen - aan het College van B en W een uitvoerig schrijven gericht waarin grote zorg werd uitgesproken over het feit dat niet minder dan 18 villa's worden gebouwd dicht achter onze appartementen en als gevolg daarvan een zeer grote milieuoverlast zal gaan ontstaan omdat de projectontwikkelaar nog steeds voornemens is rookkanalen aan te brengen voor openhaarden en houtkachels.

Immers, zoals in de brief van 27 november uitvoerig is uitgelegd, gaan wij als bewoners hier zeer ernstige overlast van ondervinden, hetgeen ons woongenot in hoge mate zal gaanaantasten.

Een van de bewoners heeft nu al meegedeeld dat hij zich genoodzaakt ziet - als deze plannen onverhoopt ongewijzigd doorgang zouden vinden - zijn appartement te verlaten vanwege longproblemen en een allergie voor rookgassen.

De ernstige bezorgdheid voor deze voorspelbare milieuoverlast wordt door alle bewoners gedeeld! (1 handtekening ontbreekt omdat de betreffende bewoner zich aan boord van een schip bevindt en hij telefonisch zijn instemming heeft betuigd. Een 2e handtekening ontbreekt omdat de bewoner van het pand geen eigenaar is maar huurder en de eigenaar die elders woonachtig is, niet heeft gereageerd)

Ik heb altijd begrepen dat de m.e.r. nu juist is bedoeld om toekomstige overlast bij bouwprojecten te voorkomen. Het besluit om een m.e.r. niet noodzakelijk te verklaren, is derhalve in het licht van eerdergenoemde feiten voor mij geheel onbegrijpelijk.

Alblasserdam,

Nadere toelichting bij het bezwaar om geen m.e.r.rapportage noodzakelijk te achten.

Er hebben in de afgelopen jaren reeds enkele gesprekken plaatsgevonden tussen het bestuur van de Vereniging van Eigenaars en de projectontwikkelaar de heer Jan Bouter. Dit heeft geresulteerd in de afspraak dat dhr. Bouter een toelichting op de plannen zou geven op de ledenvergadering van de VVE. Deze ledenvergadering heeft plaatsgevonden op woensdag 14 oktober 2020. Tijdens de beantwoording van vragen, na afloop van de inleiding, werd heel duidelijk dat hij veel moeite had met een verzoek vanuit de vergadering om het aanbrengen van rookkanalen achterwege te laten. Dit standpunt is door hem persoonlijk nog eens schriftelijk bevestigd aan één van onze leden in een mail d.d. 23 december 2020. Hierin staat: "Zolang het volgens wetgeving en regelgeving is toegestaan zullen wij de optie van een rookkanaal e.d. wel als een optie aan de kopers aanbieden, mogelijk dat we iets aan manier van afvoer kunnen doen, wij zullen dat voor het te plannen overleg uitzoeken."

Hiermee wordt volstrekt onvoldoende tegemoet gekomen aan onze grote en diepe bezorgdheid v.w.b. het milieu en in het bijzonder aan de gezondheidsaspecten van dit bouwplan. Uit één van de bijlagen van de Wet m.e.r., waar de stedenbouwkundige ontwikkeling aan de orde is, blijkt dat ook de gezondheidsaspecten wel degelijk in beschouwing MOETEN worden genomen! Nadrukkelijk zijn in de Wet de gezondheidseffecten genoemd als een belangrijke factor voor de beoordeling of al dan niet een m.e.r.-procedure moet worden gevolgd. Een onderdeel van die gezondheidseffecten is de vraag of er - wat de gezondheid van de bewoners betreft - sprake is van "gevaarlijke belending". Dit is hier in hoge mate het geval.

Dit leidt tot de vraag: "Hoe kan de gemeente tot het oordeel komen dat er geen "belangrijke negatieve effecten" voor het milieu zijn te verwachten, terwijl juist op dit punt al op 27 november uitgebreid door vele individuele bewoners is gewaarschuwd? (deze brief van 27 november is overigens tot op dit moment nog niet beantwoord, hetgeen ik betreurt.) Men kan niet alleen volstaan met alleen naar de wettelijke normen te kijken, maar moet de aspecten van de volksgezondheid hierbij eveneens betrekken. NOOT: Bijlage "D" van de Wet op de m.e.r. is hier heel erg duidelijk over.

In de Wet zijn nadrukkelijk de gezondheidseffecten genoemd als een belangrijke factor voor de beoordeling of al dan niet de m.e.r.-procedure moet worden gevolgd.

Een onderdeel van die gezondheidseffecten is de gezondheid van direct aanpalende bewoners.

Gezien alle bovengenoemde overwegingen maak ik bezwaar tegen het besluit van de gemeente Alblasserdam (datum ontbreekt in de publicatie) gepubliceerd in de Klaroen van 30 december 2020, dat geen m.e.r. hoeft te worden opgesteld.

Ik verzoek de gemeente dan ook dringend om met de gerechtvaardigde wensen van ondergetekende en andere bewoners rekening te willen houden.

BIJLAGEN:

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Brief bewoners d.d. 27 nov. 2020

Schone Lucht Akkoord, mede ondertekend

door de gemeente Alblasserdam

Gezondheid in milieueffectrapportage

nie pag 2

Contactadres:

Alblasserdam, 27 November 2020

AANGETEKEND

Aan het College van Burgemeester
en Wethouders van de gemeente Alblasserdam

Postbus 2
2950 AA ALBLASSERDAM

Zeer geacht College,

De ondergetekenden, allen bewoners van het appartementencomplex Noordstaete aan de Oost Kinderdijk, vragen beleeft Uw aandacht voor het volgende:

Reeds geruime tijd geleden hebben wij kennis genomen van de bouwplannen die BOGOR Projectontwikkeling B.V. in onze directie omgeving wil gaan realiseren.

Al enige keren is er, zowel met onze Vereniging van Eigenaars als met individuele bewoners, contact geweest. Dit heeft geleid tot de afspraak dat de heer Bouter van BOGOR in onze jaarlijkse ledenvergadering een uiteenzetting zal geven over de (gewijzigde) bouwplannen voor wat betreft de bouwlocatie Baas en de plannen voor vrijstaande woningen op de bouwlocatie Jonker. Deze ledenvergadering heeft inmiddels plaatsgevonden op woensdag 14 oktober jl.

Een viertal onderwerpen heeft sindsdien onze bijzondere aandacht getrokken.

Het eerste betreft het voorgenomen gebruik van helpalen in plaats van de veel meer voor de hand liggende toepassing van boorpalen. Volgens de heer Bouter veroorzaken machines voor grondafoer bij het boren net zo veel trillingen als bij gebruik van helpalen. Tot op dit ogenblik hebben wij nog geen enkele aannemer kunnen vinden die deze mening deelt. Niet voor niets wordt overal waar zeer dicht gebouwd wordt naast andere woningen, tegenwoordig veel de boommethode toegepast.

Wij willen U er voorts op attenderen dat veel woningen aan de zeer druk bereden smalle Oost Kinderdijk al schade hebben opgelopen door het extreem drukke verkeer waaronder bijzonder zware transporten. De woning pal naast ons, Oost Kinderdijk 177, is daarvan een goed voorbeeld. De gehele zijmuur zit vol met dicht gevoegde scheuren, terwijl dit toch degelijk gebouwde onderheide huizen zijn. Echter ook in onze, pas in 2000 gebouwde appartementen begint zich al scheurvorming af te tekenen. In één geval in een binnenmuur al een scheur van 75 cm.

Wij vrezen dus dat onze twee appartementen, van helwerkzaamheden op nog geen 3 meter afstand, blijvende schade zullen oplopen. Wij zijn beslist niet geholpen met een zogenaamde nulmeting die BOGOR heeft aangeboden. Want als daar een beroep op moet worden gedaan is de schade al aangericht en dat willen we juist voorkomen!

Onze concrete vraag is dus of U te zijner tijd in de te verlenen bouwvergunning, gezien de risico's, het gebruik van boorpalen verplichtend wilt voorschrijven.

Pag. 1/5

Het tweede onderwerp waarvoor wij dringend Uw aandacht vragen is van een geheel andere orde. Het betreft de bouwlocatie Jonker waar maar liefst 18 woningen worden gebouwd, terwijl in de al jaren geleden gedane principe-uitspraak van het College van B en W aan de heer Jonker, is toegezegd dat hij hier te zijner tijd enkele woningen zou mogen bouwen. Er was toen sprake van 6 of 7 woningen.

Wij hebben van de heer Bouter vernomen dat er in elk van de nieuw te bouwen woningen een rookkanaal zal worden aangebracht. U begrijpt dat wij, gezien het grote aantal woningen, zeer verontrust zijn over de te verwachten overlast en vermindering van ons woongenot. Aangezien ons inmiddels bekend is, dat het voorgenomen besluit om in het gehele land in de bouwverordening te verbieden dat nog nieuwe rookkanalen worden aangelegd, nog niet is geëffectueerd, is dit een punt dat ons buitengewoon verontrust!

Ten aanzien hiervan moge de volgende toelichting U duidelijk maken waarom wij hierover grote zorg hebben.

De bouwlocatie Jonker ligt achter en ook precies ten Noordoosten van onze appartementen. Dit gegeven is zeer relevant voor toekomstige overlast en vermindering van het woongenot die wij hiervan gaan ondervinden. Openhaarden en houtkachels worden het meest gebruikt vanaf het begin van de herfst en in de donkere en koude wintermaanden. Ook (tuin-) overkappingen worden vaak voorzien van een houtkachel. Aangezien de woningen relatief dicht bij onze appartementen staan vrezen wij grote hinder vanwege de uitstoot van rookgassen. Juist in de meest koude periode staat er meestal een langdurige Noordoostenwind. Al onze slaapkamers zijn aan de achterzijde gelegen en liggen dus precies in de "frontlinie". Nu al moeten wij soms een enkele keer alle ramen sluiten als op het veel verder, langs de Sav. Lohmanweg gelegen volkstuincomplex iemand tuinafval staat te verbranden. Vrijwel al onze bewoners zijn mensen op leeftijd en een enkeling heeft zelfs nu al ernstige klachten aan de luchtwegen. Recent is ook bekend geworden dat er een overduidelijk verband bestaat tussen Corona en luchtvervuiling

Onze concrete vraag is, of U in de te verlenen bouwvergunning een clausule wilt opnemen, die voorkomt dat nog nieuwe rookkanalen worden aangelegd en het gebruik van houtkachels buiten niet wordt toegestaan.

Overigens merken wij op dat U zelf nog dit voorjaar in de Klaroen een oproep heeft gedaan om het stoken van houtkachels en openhaarden achterwege te laten i.v.m. Corona. Wij gaan er dus van uit dat U begrip zult hebben voor onze grote ongerustheid voor wat betreft de rookgassen.

Het derde onderwerp betreft aanvullende installaties en/of voorzieningen op het dak van de te bouwen appartementen. Dit gebouw wordt lager dan onze appartementen. Dit betekent dat sommige bewoners zicht hebben op genoemd dak en/of geluidsoverlast kunnen ervaren. Met deze installaties worden onder meer bedoeld installaties die een geluidsbron hebben zoals buiten-units van warmtepompen, afzuig ventilatoren, rookgasventilatoren etc.

We hebben ook begrepen dat er op dit dak zonnepanelen worden geplaatst. In het kader van de energietransitie prima natuurlijk, mits hierdoor geen hinderlijke schittering ontstaat voor onze bewoners.

Onze concrete vragen over dit derde onderwerp is, of U in de te verlenen bouwvergunning een clausule wilt opnemen, die voorkomt dat er geluidsbronnen op het dak van het appartementencomplex worden geplaatst en die voorschrijft dat de zonnepanelen met hun schuine vlakken zodanig op te stellen dat deze op het zuidoosten of zuiden zijn georiënteerd, en een maximale hellingshoek hebben van 20 graden, om te voorkomen dat er hinderlijke schittering ontstaat voor onze bewoners.

Het vierde en laatste onderwerp gaat over de vraag hoe de gemeente gaat voorkomen dat er nog veel meer verkeersoverlast en daarmee gevaarlijke situaties op de Oost Kinderdijk gaat komen mede als gevolg van de nieuwe in- en uitrit van de ca. 18 woningen van de bouwlocatie Jonker en van de bouwlocatie Baas, waar ca. 17 appartementen worden gebouwd.

Onze concrete vraag is, hoe ziet de gemeente de verkeersontsluiting en parkeeroplossingen die nu zijn aangedragen. Dit in relatie tot het huidige (en toekomstige) drukke verkeer op de dijk. Wat is/wordt er gedaan om de overlast en gevaarlijke situaties te beperken.

Tot slot nog het volgende. Wij realiseren ons goed dat wij te zijner tijd als de plannen in procedure gaan, gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om bezwaren in te dienen. Wij menen echter dat, om de voortgang van het project niet onnodig te hinderen, wij er goed aan doen om U in een zo vroeg mogelijk stadium in kennis te stellen van onze zorgen over de aanzienlijke vermindering van ons woongenot.

Wellicht is -na een goed gesprek van Uw College met de projectontwikkelaar- het in de toekomst indienen van bezwaarschriften overbodig.

Graag hopen wij U met deze informatie van dienst te zijn en vertrouwen spoedig antwoord van U te mogen ontvangen.

Hoogachtend,

H.W. Sinnewald

Aangehechte bijlagen: pag. 4/5 en 5/5 lijst ondertekenaars

Pag. 3/5

AD 15-10-20

BRIEF VAN DE DAG

De rook uit houtkachels zet een coronapatiënt op 5-0 achterstand

'Strange lockdown werkt averechts, vooral in de winter' (Brieven 11-12).

René van Slooten uit Woerden legt een verband tussen verslechtering van het immuunsysteem en de combinatie van luchtvervuiling binnenshuis, vooral door koolmonoxide afkomstig van geisers, gaskookplaten, cv-ketel of (hout)kachel- en onvolgende ventilatie. Dat klopt niet helemaal. Cv-ketels zijn al zo'n 25 jaar gesloten toestellen, dus daarvoor speelt dit niet. Geisers en gaskookplaten daarentegen produceren verbrandingsgassen en hebben lucht (zuurstof) nodig uit de directe omgeving

waarbij goede ventilatie belangrijk is. De houtkachels zijn hier echter de grote boosdoener! Die hebben veel meer lucht (zuurstof) nodig en veroorzaken buiten en binnen (!) veel meer vervuiling. Blij (te) weinig aanvoer van lucht is er kans op koolmonoxidevergiftiging en ontstaat een beetje onderdruk in de woonkamer. Hierdoor zal een deel van de rook uit de schoorsteen terugkomen in de kamer via de ventilatie roosters, waardoor het gehalte aan schadelijke stoffen zoals fijn stof, roet, PAK's, koolmonoxide, e.d. oploopt. Met fijnstofmeters is dit aangeleend.

Door de stank buiten van de houtkachels zetten de buuren alles dicht, waardoor ook daar schadelijke gassen zich ophopen. In coronatijd had de regering allang de oproep moeten doen de houtkachel uit te laten (zie ook longfonds.nl). Want een tweede effect is dat de rook de luchtwegen, longen, hart en bloedvaten aantast. Als je dan corona krijg sta je met 5-0 achter. Het is te hopen dat meer mensen in verzet komen tegen houtkachels in woonwijken. Zodat we de kans krijgen om te ventileren, broodnodig in coronatijd.

M. van Schaik,
Woerden.

Schone Lucht Akkoord

Gezondheidswinst voor iedereen in Nederland

Partijen:

1. De Minister voor Milieu en Wonen, mevrouw S. van Veldhoven-van der Meer, hierna te noemen Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat;

handelend in haar hoedanigheid van bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, hierna te noemen: **Rijksoverheid**;

2. Gedeputeerde staten van provincie Drenthe, handelend als bestuursorgaan, en de commissaris van de Koning van provincie Drenthe, handelend als vertegenwoordiger van provincie Drenthe, namens dezen de heer T. Stelpstra;
3. Gedeputeerde staten van provincie Flevoland, handelend als bestuursorgaan, en de commissaris van de Koning van provincie Flevoland, handelend als vertegenwoordiger van provincie Flevoland, namens dezen mevrouw C.W. Smelik;
4. Gedeputeerde staten van provincie Gelderland, handelend als bestuursorgaan, en de commissaris van de Koning van provincie Gelderland, handelend als vertegenwoordiger van provincie Gelderland, namens dezen de heer J. van der Meer;
5. Gedeputeerde staten van provincie Noord-Brabant, handelend als bestuursorgaan, en de commissaris van de Koning van provincie Noord-Brabant, handelend als vertegenwoordiger van provincie Noord-Brabant, namens dezen de heer H.J. Grashoff;
6. Gedeputeerde staten van provincie Noord-Holland, handelend als bestuursorgaan, en de commissaris van de Koning van provincie Noord-Holland, handelend als vertegenwoordiger van provincie Noord-Holland, namens dezen de heer E. Stigter;
7. Gedeputeerde staten van provincie Overijssel, handelend als bestuursorgaan, en de commissaris van de Koning van provincie Overijssel, handelend als vertegenwoordiger van provincie Overijssel, namens dezen de heer T.A. de Bree;
8. Gedeputeerde staten van provincie Utrecht, handelend als bestuursorgaan, en de commissaris van de Koning van provincie Utrecht, handelend als vertegenwoordiger van provincie Utrecht, namens dezen de heer R.G.H. van Muilekom;
9. Gedeputeerde staten van provincie Zeeland, handelend als bestuursorgaan, en de commissaris van de Koning van provincie Zeeland, handelend als vertegenwoordiger van provincie Zeeland, namens dezen de heer B.L.L. van der Velde;
10. Gedeputeerde staten van provincie Zuid-Holland, handelend als bestuursorgaan, en de commissaris van de Koning van provincie Zuid-Holland, handelend als vertegenwoordiger van provincie Zuid-Holland, namens dezen mevrouw A.W. Bom-Lemstra;

Partijen 2 t/m 10, hierna samen te noemen: **Provincies**;

11. Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Alblasserdam, handelend als bestuursorgaan, en de burgemeester van gemeente Alblasserdam, handelend als vertegenwoordiger van gemeente Alblasserdam, namens dezen de heer A. Kraijl;
12. Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Alphen aan den Rijn, handelend als bestuursorgaan, en de burgemeester van gemeente Alphen aan den Rijn, handelend als vertegenwoordiger van gemeente Alphen aan den Rijn, namens dezen de heer L. Maat;
13. Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Amersfoort, handelend als bestuursorgaan, en de burgemeester van gemeente Amersfoort, handelend als vertegenwoordiger van gemeente Amersfoort, namens dezen de heer J.C. Buijtelaar;
14. Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Amsterdam, handelend als bestuursorgaan, en de burgemeester van gemeente Amsterdam, handelend als vertegenwoordiger van gemeente Amsterdam, namens dezen mevrouw G.A.M. van Doorninck;
15. Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Arnhem, handelend als bestuursorgaan, en de burgemeester van gemeente Arnhem, handelend als vertegenwoordiger van gemeente Arnhem, namens dezen mevrouw C. Bouwkamp;

Partijen overwegen:

Schone lucht is van levensbelang, voor iedereen. Luchtverontreiniging behoort tot de belangrijkste risicofactoren voor de gezondheid, in dezelfde orde van grootte als overgewicht. Gemiddeld leven Nederlanders door luchtverontreiniging negen maanden korter en jaarlijks overlijden circa 11.000 mensen vroegtijdig als gevolg van blootstelling aan luchtverontreiniging. Bovenstaande partijen streven daarom in dit Schone Lucht Akkoord naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit in Nederland om gezondheidswinst voor iedereen in Nederland te realiseren. Daarbij wordt toegewerkt naar de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor luchtkwaliteit in 2030 voor fijn stof en stikstofdioxide¹. Dat zorgt voor minder ziekte, minder sterfte en een betere kwaliteit van leven. Het Schone Lucht Akkoord maakt de omslag van het voornamelijk sturen op het voldoen aan Europese grenswaarden, naar het realiseren van gezondheidswinst voor iedereen.

Partijen stellen als gezamenlijk doel om in 2030 minimaal 50% gezondheidswinst uit binnenlandse bronnen te realiseren ten opzichte van 2016. Daartoe voeren zij de afspraken uit dit akkoord uit. Deze afspraken bevatten algemene bepalingen, landelijke maatregelen van de Rijksoverheid en deelnemende overheden (Bijlage I) en een aanvullend uitvoeringsplan per deelnemende gemeente of provincie. Ook om de luchtvervuiling uit het buitenland terug te dringen wordt de inzet in internationaal verband versterkt door ambitieus luchtkwaliteitsbeleid. Het streefresultaat is dat mensen in Nederland daardoor gemiddeld vier maanden langer leven. Voor heel Nederland levert dat €3 tot €6² miljard aan maatschappelijke baten per jaar op.

De luchtkwaliteit in Nederland is de afgelopen decennia al sterk verbeterd. Auto's worden schoner en steeds vaker elektrisch, de fiets is in de grote steden in opmars; steeds meer energie komt uit zon en wind en de landbouw werkt aan een integrale duurzame kringlooplandbouw. Toch is er ook de komende jaren en decennia nog veel gezondheidswinst te behalen. Dat is niet alleen goed voor de gezondheid, het zorgt ook voor leefbare en aantrekkelijke steden. Het Schone Lucht Akkoord richt zich op de door de Gezondheidsraad aanbevolen luchtverontreinigende stoffen³ fijn stof (PM₁₀ en PM_{2.5}), en stikstofdioxide. De maatregelen uit het Schone Lucht Akkoord leiden ook tot een afname van roet en ultrafijn stof, vooral uit verbrandingsmotoren van het (weg)verkeer. Er is geen doel voor vermindering van de concentratie ozon gesteld, omdat de concentraties nauwelijks door Nederlandse emissiereductie kan worden verminderd.

Luchtkwaliteit houdt zich niet aan grenzen. Daarom is goede samenwerking cruciaal. Het Schone Lucht Akkoord is om die reden een akkoord tussen de Rijksoverheid, gemeenten en provincies. Bovenstaande partijen maken in het Schone Lucht Akkoord afspraken om gezondheidswinst te realiseren. Bij de uitwerking hiervan wordt zo veel mogelijk aangesloten bij bestaande overleggen met bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, belangenorganisaties en inwoners. Ook regionale samenwerkingsverbanden kunnen een belangrijke rol spelen bij de uitwerking van het Schone Lucht Akkoord⁴. De Rijksoverheid zet zich daarnaast in internationaal verband in om luchtverontreiniging door buitenlandse emissies sterk te verminderen.

Het Schone Lucht Akkoord loopt tot 2030. Dat vraagt om een akkoord dat flexibel is en kan insprijngen op veranderende omstandigheden en nieuwe ontwikkelingen. De wereld verandert snel. Zo kunnen nieuwe effectieve maatregelen worden ontwikkeld en kunnen de inzichten in de ontwikkeling van emissies en gezondheidseffecten de komende jaren nog wijzigen. Jaarlijks monitoren de betrokken partijen daarom de voortgang van de maatregelen en identificeren zij

¹ Momenteel zijn deze advieswaarden (jaargemiddelden): 10 µg/m³ voor PM_{2.5}, 20 µg/m³ voor PM₁₀ en 40 µg/m³ voor NO₂. Mochten deze waarden in de toekomst worden gewijzigd dan zal bekeken worden wat de gevolgen hiervan zijn voor het Schone Lucht Akkoord

² RIVM, 2019, Aanvullende analyses gezondheidsindicatoren Schone Lucht Akkoord

³ Gezondheidsraad advies: gezondheidswinst door schonere lucht

⁴ Dit geldt bijvoorbeeld voor samenwerking met de Regio Foodvalley op het thema landbouw via ondertekening door de gemeente Ede.

nieuwe kansen. Ten minste eens in de drie jaar vindt een doorrekening van de gezondheidseffecten via de gezondheidsindicator plaats waarbij wordt gekeken of de partijen op koers liggen voor het realiseren van de doelstelling. De gezondheidsindicator is een instrument waarmee de gezondheidseffecten van het totale maatregelenpakket kan worden berekend en gemonitord.

Het Schone Lucht Akkoord is nauw verweven met andere beleidsdoelen. Zo zorgen bijvoorbeeld het Klimaatakkoord, de stikstofaanpak, lokale verkeers- en vervoersplannen, de Agenda Fiets, regionale energiestrategieën, verduurzaming van mobiliteit en de landbouw ook voor gezondheidswinst door schonere lucht. Het Schone Lucht Akkoord maakt de daarmee gepaard gaande gezondheidswinst zichtbaar en voegt waar nodig maatregelen toe. De effecten van vastgestelde maatregelen uit de stikstofaanpak en het Klimaatakkoord worden meegenomen bij de doorrekeningen van het Schone Lucht Akkoord. Het Schone Lucht Akkoord draagt enerzijds bij aan een reductie van de stikstofdepositie uit stikstofoxiden en ammoniak en daarmee natuurdoelen. Anderzijds kan bronbeleid voor stikstofreductie vanuit natuurdoelen bijdragen aan een verdergaande gezondheidswinst. Daartoe worden de gezondheidsdoelen van het Schone Lucht Akkoord betrokken bij het bronbeleid voor stikstofreductie. Maatregelen en afspraken tussen overheden over enerzijds natuurdoelen en anderzijds gezondheidsdoelen worden daarbij zo veel mogelijk afgestemd.

Het Schone Lucht Akkoord is anders van aard en heeft een andere doelstelling dan het lopende Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL voorziet in een gezamenlijke inspanning van Rijksoverheid en decentrale overheden om de (resterende) overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit op te lossen. Het Schone Lucht Akkoord daarentegen is gericht op het realiseren van gezondheidswinst voor iedereen door een permanente verbetering van de luchtkwaliteit, waarbij toegewerkt wordt naar de WHO-advieswaarden in 2030. Tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft het NSL van kracht. Voor de periode na het NSL heeft de Rijksoverheid het voornemen om bestuurlijke afspraken te maken met betreffende gemeenten en provincies in aandachtsgebieden, om de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de aanpak van overschrijdingen van Rijksomgevingswaarden voor NO₂ en PM₁₀ nader te verankeren⁵. Deze afspraken worden buiten het Schone Lucht Akkoord om gemaakt met de specifieke bestuursorganen die het betreft.

In het Schone Lucht Akkoord worden maatregelen voorgesteld voor de sectoren (weg)verkeer, landbouw, scheepvaart, industrie en huishoudens. In het Schone Lucht Akkoord wordt de bijdrage van de luchtvaart aan emissies in Nederland en de bijbehorende gezondheidseffecten in beeld gebracht. Aanpak en maatregelen worden uitgewerkt in de Luchtvaartnota en de daaropvolgende luchthavenbesluiten.

Spreekt het volgende af:

Algemene bepalingen

Artikel 1. Doelen en ambities

1. Partijen streven naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit om gezondheidswinst voor iedereen in Nederland te realiseren waarbij wordt toegewerkt naar de WHO-advieswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof in 2030.
2. Partijen stellen als doel om landelijk in 2030 gemiddeld minimaal 50% gezondheidswinst ten opzichte van 2016 te behalen voor de negatieve gezondheidseffecten afkomstig van binnenlandse bronnen.

⁵ In het Bkl zijn de grenswaarden omgezet naar Omgevingswaarden. Meer informatie hierover is te vinden in paragraaf 5.2.1 en 7.1 van de Nota van toelichting van het Bkl.

3. Partijen onderschrijven de ambitie om in de sectoren (weg)verkeer, inclusief mobiele werktuigen, landbouw, scheepvaart, industrie en huishoudens een dalende trend in te zetten van emissies van stikstofdioxide en fijn stof naar de lucht.
4. Partijen erkennen dat éénieder verantwoordelijk is voor de eigen bijdrage aan de doelstelling en dat partijen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van het akkoord.

Artikel 2. Definities

In het Schone Lucht Akkoord wordt verstaan onder:

1. Hoog blootgestelde groepen: mensen die langdurig verhoogd worden blootgesteld aan luchtverontreiniging.
2. Hoog blootgestelde locaties: dichtbevolkte gebieden met relatief hoge concentraties luchtvervuiling.
3. Hooggevoelige groepen: mensen die vanwege leeftijd (kinderen en ouderen) of ziekte extra gevoelig zijn voor luchtverontreiniging.
4. Beste Beschikbare Technieken: Het begrip Beste Beschikbare Technieken (BBT) staat voor de meest doeltreffende methoden die technisch en economisch haalbaar zijn om emissies en andere nadellge gevolgen voor het milieu van een bedrijf te voorkomen.
5. Fijn stof: PM_{2,5} en PM₁₀. Dit omvat zowel primair fijn stof als secundair fijn stof. De maatregelen uit het Schone Lucht Akkoord richten zich daarmee ook op de precursors van secundair fijn stof zoals ammoniak.
6. Gezondheidsindicator: instrument waarmee gezondheidseffecten van luchtverontreiniging inzichtelijk gemaakt kunnen worden. De gezondheidsindicator 'winst in levensduurverwachting' geeft inzicht in hoeveel maanden we gemiddeld langer zouden kunnen leven door vermindering van blootstelling aan luchtverontreiniging.
7. Negatieve gezondheidseffecten: de met de gezondheidsindicator berekende gemiddelde afname in levensduurverwachting in maanden.
8. Uitvoeringsagenda: De door partijen gezamenlijk opgestelde uitvoeringsagenda bevat overkoepelende afspraken over de implementatie van uit het Schone Lucht Akkoord voortvloeiende afspraken en verplichtingen.
9. Uitvoeringsplannen: De uitvoeringsplannen worden opgesteld door individuele gemeenten en provincies en bevatten de implementatie van uit het Schone Lucht Akkoord voortvloeiende afspraken en verplichtingen en aanvullende lokale of regionale maatregelen.

Artikel 3. Uitvoering en samenwerking

1. Partijen voeren binnen de eigen taken en verantwoordelijkheden het Schone Lucht Akkoord uit en zeggen toe samenwerking te zoeken met andere partijen en derden indien dit voor de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord wenselijk is.
2. Partijen werken gericht samen bij de in het Schone Lucht Akkoord beschreven maatregelen en de doorontwikkeling daarvan om gezondheidswinst door schone lucht te realiseren.
3. Partijen stellen een gezamenlijke uitvoeringsagenda op, ter uitwerking en uitvoering van het Schone Lucht Akkoord. De Rijksoverheid neemt hiertoe het initiatief en committeert zich hieraan.
4. Gemeenten en provincies werken specifieke maatregelen uit in decentrale uitvoeringsplannen en committeren zich daaraan. De invulling van de plannen is lokaal maatwerk, waar mogelijk en kansrijk vindt regionale samenwerking plaats. De Rijksoverheid kan hierbij een ondersteunende rol verlenen.
5. Partijen stemmen de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord, waaronder de pilots, nauw af met, en brengen deze waar mogelijk en wenselijk onder bij bestaande uitvoeringsstructuren, zoals bijvoorbeeld de regionale energiestrategieën, regionale mobiliteitsagenda's en programma Kringlooplandbouw.

Artikel 4. Algemene afspraken en verplichtingen

1. Gebiedsgerichte aanpak hoog blootgestelde locaties: De Rijksoverheid faciliteert de uitwerking van een gebiedsgerichte aanpak voor hoog blootgestelde locaties. De Rijksoverheid faciliteert

onder andere het opstellen van een gebiedsanalyse gericht op definiëring van hoog blootgestelde locaties, mogelijke aanpak en wijze waarop samenwerking tussen Rijk en/of provincie en gemeente mogelijk is om gezondheidswinst te bereiken. Partijen nemen naar aanleiding hiervan initiatieven tot aanvullend beleid, binnen hun eigen taken en bevoegdheden en werken indien nodig samen als de inspanningen en de bronnen daarom vragen.

2. De Rijksoverheid werkt samen met Partijen een aanpak uit om de negatieve gezondheidseffecten bij hooggevoelige groepen te beperken. Deze richt zich onder andere op gevoelige bestemmingenbeleid. Partijen nemen naar aanleiding hiervan initiatieven tot aanvullend beleid, binnen hun eigen taken en bevoegdheden en werken indien nodig samen als de inspanningen en de bronnen daarom vragen.
3. De Rijksoverheid verkent de wijze waarop permanente verbetering van de luchtkwaliteit en gezondheidsdoelen beter kunnen worden verankerd in relevante sectoren en beleidsterreinen en maakt nadere afspraken met Partijen en derden over de doorwerking en verankering van deze kansen. De focus ligt op beleid met grote impact op de luchtkwaliteit en/of waar overheden een belangrijke voorbeeldfunctie hebben zoals de eigen bedrijfsvoering en inkoop, fiscaal beleid, energie en klimaatplannen, mobiliteitsbeleid, ruimtelijke plannen en vergunningverlenende en toezichthoudende taken. In 2020 wordt de verkenning afgerond en worden de resultaten verankerd in de uitvoeringsagenda.

Artikel 5. Kennisdeling en Innovatie

1. Partijen werken samen aan een kennis- en innovatieagenda om beter inzicht te verkrijgen in de luchtkwaliteit en gezondheidseffecten, innovatieve nieuwe maatregelen en de effectiviteit van beleid te realiseren. Kosteneffectiviteit is hierbij een belangrijk aandachtspunt. De Rijksoverheid onderzoekt als onderdeel van deze kennisagenda het effect van piekconcentraties op de gezondheidsklachten en het welzijn van hooggevoelige groepen en onderzoekt welke maatregelen mogelijk zijn om piekconcentraties te verminderen en wat de effectiviteit van deze maatregelen is. De Rijksoverheid werkt verder aan de ontwikkeling van een monitoringsinstrumentarium, waaronder de gezondheidsindicator en instrumenten om gezondheidseffecten van maatregelen op kleinere schaal in beeld te brengen. Daarnaast vraagt de Rijksoverheid de Gezondheidsraad om advies over ultrafijn stof.
2. Partijen dragen bij aan de ontwikkeling en uitvoering van nieuwe instrumenten en een innovatieve aanpak, door deel te nemen aan pilotprojecten, door kennis, ervaringen en *best practices* te delen.
3. De Rijksoverheid neemt initiatief om samen met andere partijen, tweejaarlijks een nationaal schone luchtcongres te organiseren waarbij de partijen bij het Schone Lucht Akkoord de voortgang bespreken en nieuwe kennis, ervaringen, *best practices* delen.

Artikel 6. Implementatie in beleid

1. Partijen implementeren de doelen en ambities zoals benoemd in artikel 1 uit het Schone Lucht Akkoord, binnen de eigen taken- en bevoegdheden, zo snel mogelijk in hun omgevingsvisies, -plannen en/of -programma's en voor zover mogelijk in andere beleidsinstrumenten.
2. Partijen nemen waar nodig en wenselijk maatregelen om de effectiviteit van bestaand beleid te borgen en te versterken.

Artikel 7. Maatregelen en pilots

1. Partijen verbinden zich binnen hun eigen taken en bevoegdheden tot de uitvoering van de maatregelen voor de verschillende sectoren en onderwerpen, zoals opgenomen in Bijlage I bij dit akkoord en de uitvoeringsplannen en de uitvoeringsagenda.
2. Partijen kunnen hun interesse kenbaar maken bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor deelname in en uitvoering van de pilots, bedoeld in Bijlage I bij dit akkoord.

Artikel 8. Participatie en informatie

1. Partijen betrekken inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven bij de uitwerking van de maatregelen van het Schone Lucht Akkoord.

2. Partijen dragen zorg voor een adequate informatievoorziening over de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord onder meer via de website van de Rijksoverheid.

Governance en financiën

Artikel 9. Stuurgroep

1. Partijen stellen een Stuurgroep voor het Schone Lucht Akkoord in.
2. De Stuurgroep wordt samengesteld uit bestuurlijke vertegenwoordigers. Hierin wordt een vertegenwoordiger van het Rijk afgevaardigd, een vanuit de provincies en drie vanuit de gemeenten, zodanig dat de provincies en gemeenten zich vertegenwoordigd weten. De Stuurgroep komt minimaal een keer per jaar bijeen, of zoveel vaker als nodig. De Rijksoverheid faciliteert een secretariaat voor de Stuurgroep.
3. De Stuurgroep stelt een reglement van orde vast.
4. De Stuurgroep bewaakt de doelen van het Schone Lucht Akkoord en draagt deze uit. Hiertoe kan de Stuurgroep Partijen adviseren over en aanspreken op de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord. Daarnaast voert de Stuurgroep de taken uit die Partijen haar opdragen, waaronder:
 - a. Vaststellen van de uitvoeringsagenda.
 - b. In ontvangstnemen van decentrale uitvoeringsplannen.
 - c. Opstellen van de gebiedsgerichte aanpak hoog blootgestelden.
 - d. Opstellen aanpak om gezondheidseffecten bij hooggevoelige groepen te beperken.
 - e. Naar behoefte initiëren van werkgroepen en initiatieven om de uitvoering van het Schone Lucht akkoord effectief te realiseren.
 - f. Opzetten van de monitoring en vaststelling van de monitoringsrapportage.
 - g. Evalueren van de voortgang en waar nodig en kansrijk doen van voorstellen voor verhogen van de effectiviteit van het akkoord.

Artikel 10. Werkgroep

1. De Stuurgroep stelt een Werkgroep in voor het Schone Lucht Akkoord met ambtelijke vertegenwoordiging van de Rijksoverheid en de deelnemende provincies en gemeenten, zodanig dat de gemeenten en provincies zich vertegenwoordigd weten.
2. De Werkgroep bespreekt de voortgang, signaleert kansen en knelpunten, bereidt besluitvorming door de Stuurgroep voor, ondersteunt de Stuurgroep daar waar nodig en voert andere door de Stuurgroep opgedragen taken uit.

Artikel 11. Monitoring

1. Partijen monitoren:
 - a. Jaarlijks de voortgang van de uitvoering van de uitvoeringsagenda en de decentrale uitvoeringsplannen.
 - b. Ten minste eens in de drie jaar de ontwikkeling in (lokale en regionale) luchtkwaliteit (NO_2 , PM_{10} en $\text{PM}_{2,5}$). Partijen leveren daartoe de benodigde informatie aan, waaronder, voor de partijen die het betreft, de informatie die jaarlijks wordt aangeleverd volgens voorschriften in Wet Milieubeheer en na inwerkingtreding de Omgevingswet (artikel 10.11 en 10.12 Bkl).
 - c. Ten minste eens in de drie jaar het doelbereik van het Schone Lucht Akkoord door middel van de gezondheidsindicator. Partijen leveren daartoe de benodigde informatie aan.
2. De Rijksoverheid draagt zorg voor het noodzakelijke monitoringsinstrumentarium, waaronder de gezondheidsindicator en monitoring van de luchtkwaliteit. De Rijksoverheid draagt zorg voor de verdere doorontwikkeling van deze instrumenten en betreft gemeenten en provincies daarbij. De Rijksoverheid ondersteunt Partijen bij het aanleveren van gegevens ten behoeve van de monitoring.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Gezondheid in milieueffectrapportage

Gezondheid speelt in veel plannen een belangrijke rol. Denk bijvoorbeeld aan de aanleg van een weg, uitbreiding van een veehouderij of een nieuwe woonwijk. Al in een vroeg stadium is het belangrijk rekening te houden met de gevolgen van een plan voor de gezondheid. Milieueffectrapportage helpt daarbij. Een milieueffectrapport beschrijft de gevolgen van een plan voor het milieu, natuur en gezondheid en geeft aan wat alternatieve oplossingen zijn.

Deze factsheet gaat in op:

- Waarom gezondheid in m.e.r.?
- Wanneer speelt gezondheid in m.e.r.?
- Welke informatie moet er in een milieueffectrapport?
- Welke methoden zijn er om gezondheidseffecten te beschrijven?

Waarom gezondheid in m.e.r.?

Vaak is de aandacht voor gezondheid in een milieueffectrapport indirect. Onderzoek is vaak gericht op de vraag of een initiatief voldoet aan grenswaarden, bijvoorbeeld voor luchtkwaliteit en geluid.

Maar dit zegt niet alles over de gevolgen voor de gezondheid. Ook onder grenswaarden kunnen namelijk gezondheidseffecten optreden. Bijvoorbeeld omdat geluidstoename bij meer mensen tot slaapverstoring leidt. Een plan of project kan ook een positieve bijdrage aan gezondheid leveren. Bijvoorbeeld door de aanleg van meer groen of verbetering van de toegang tot recreatiegebieden. Deze positieve effecten blijven vaak onderbelicht.

Beschrijven van gezondheidseffecten biedt kansen om:

- gezondheid te betrekken bij de besluitvorming
- plannen en projecten te optimaliseren

- negatieve effecten te voorkomen
- draagvlak voor plannen of projecten te creëren.

Wanneer speelt gezondheid in m.e.r.?

Het is belangrijk om aandacht te besteden aan gezondheid bij projecten zoals:

- grote infrastructuurprojecten, denk aan (spoor)wegen en vliegvelden
- woningbouw, zowel bij de locatiekeuze als de inrichting
- hoogspanningsleidingen
- intensieve veehouderijen
- windparken

Welke informatie moet er in het milieueffectrapport?

Dit hangt af van de gezondheidsrisico's die het plan of project met zich meebrengt en van het detailniveau waarop de besluitvorming plaatsvindt. Verschillende milieuaspecten zijn van invloed op gezondheid. Voor bijvoorbeeld luchtverontreiniging en geluidshinder is dit effect bekend. Bij andere milieueffecten is de relatie minder duidelijk, maar is de maatschappelijke onrust soms groot. Een voorbeeld daarvan is elektromagnetische straling door hoogspanningsmasten.

Informatie over gezondheidseffecten kan dan bijdragen aan een transparante discussie en besluitvorming over deze projecten.

Beleidskaders

Het milieueffectrapport beschrijft concreet de randvoorwaarden die het gezondheidsbeleid stelt en die van belang zijn voor het project of plan.

Beschrijf in het milieueffectrapport de gevolgen van het plan of project:

1. De huidige gezondheidssituatie (referentiesituatie) van het woon- en leefmilieu op basis van luchtkwaliteit, geluid, geur, externe veiligheid etc.
2. De aantallen en ligging van woningen en andere gevoelige bestemmingen in het gebied.
3. De gevolgen van het voornemen op het woon- en leefmilieu (presenteer dit waar mogelijk op contourkaarten).
4. Vertaal dit naar effecten op gezondheid, indien mogelijk op basis van dosis-effectrelaties.
5. Is er sprake van cumulatie? Versterken gezondheidseffecten elkaar op plekken waar ze samen vallen? Bijvoorbeeld een combinatie van luchtverontreiniging en geluidhinder.

Onderzoek alternatieven en maatregelen

Onderzoek alternatieven en maatregelen waarmee gezondheidseffecten kunnen worden voorkomen of beperkt. Bijvoorbeeld door de locatie voor woningen en scholen zo te kiezen dat negatieve effecten van lucht en geluid beperkt zijn of door de toepassing van 'dove gevels'. Kies een locatie waar toegang tot openbaar groen maximaal is of neem maatregelen om de toegang van groen te verbeteren, bijvoorbeeld door aanleg van een brug.

Met welke methoden kunnen gezondheidseffecten worden beschreven?

Er zijn verschillende methoden voor het in beeld brengen van gezondheidseffecten. Het is belangrijk om per project na te gaan welke methode het meest geschikt is.

De methoden variëren van kwalitatief tot (zeer) kwantitatief. Inzet en keuze voor een methode hangt af van de (besluitvormings)fase van het project, de beschikbare data, het detailniveau van de informatie en de milieuaspecten die optreden.

Bij de beoordeling staat de mens centraal. Een gezondheidskundige interpretatie van de informatie is daarom aan te raden. Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij de lokale GGD of bij het RIVM.

Voorbeelden van methoden

Gezondheidseffectscreening (GES)

Bij deze methode worden op basis van de hoogte van een milieubelasting een GES-score, kleur en milieugezondheidskwaliteit toegekend. De score varieert tussen 0 (zeer goede kwaliteit) en 8 (zeer onvoldoende kwaliteit).

Disability Adjusted Life Years (DALY)

DALY is een maat voor de afname van de levenskwaliteit en het verlies van gezonde levensjaren van een populatie.

Handreiking Gezondheid in m.e.r.

Het type project en de fase waarin de besluitvorming zich bevindt bepalen mede welke informatie over gezondheid nodig is in het m.e.r.-proces. **Verschillende methoden zijn beschikbaar om gezondheid mee te nemen in milieueffectrapportage en de planvorming.** De website **Handreiking Gezondheid** helpt bij het kiezen van de juiste methode, het detailniveau van de informatie en van gezonde alternatieven en maatregelen.

Benut onze kennis

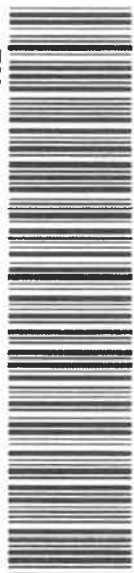
Heeft u een vraag over gezondheid en milieueffectrapportage? Bel de helpdesk van de Commissie m.e.r.: 030-2347666 of mail naar kennisplatform@eia.nl.

Aan deze factsheet kunt u geen rechten ontlelen. De informatie is bedoeld als handreiking voor de praktijk. Het bevat geen advies voor individuele situaties.

R AANGETEKENDE BRIEF NL

NL Frankering betaald €9 05
105 gr

D PostNL
07-01-2021 15.04
NL

3SRPKS925949648 2950AA 2

AANGETEKEND

AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE ALBLASSERDAM

POSTBUS 2

2950 AA ALBLASSERDAM